ARRELS CRISTIANES

PRESÈNCIA I SIGNIFICACIÓ DEL CRISTIANISME EN LA HISTÒRIA I LA SOCIETAT DE LLEIDA

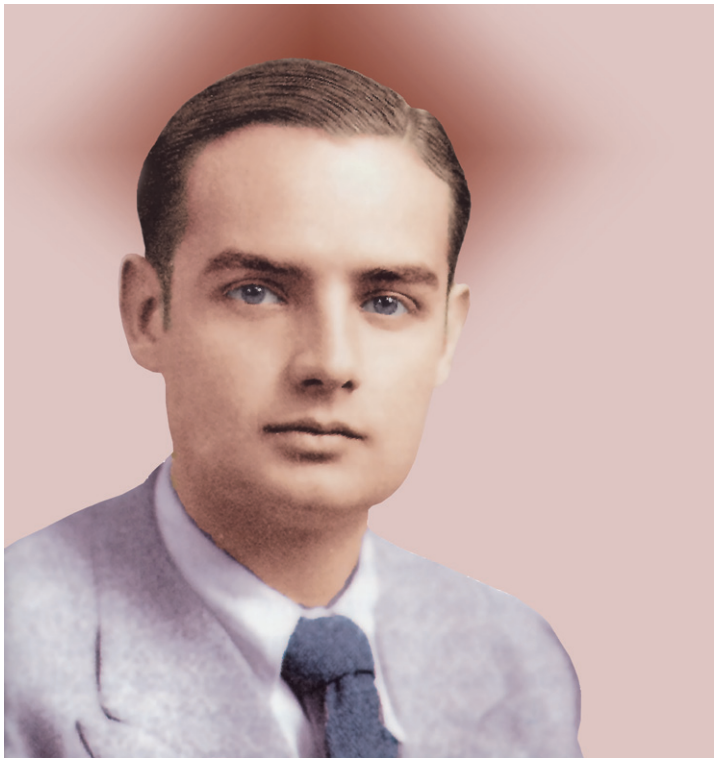

FRANCESC CASTELLÓ I ALEU, MÀRTIR DE CRIST

Romà Sol i Carme Torres

Comissió Diocesana
Pro Canonització del
Beat Francesc Castelló

Els membres de la Comissió Pro Canonització de Francesc Castelló, encapçalats pel vicepostulador de la Causa, Mn. Gerard Soler, davant la porta del Palau Episcopal el 13 de desembre de l'any 2000, dia en què el bisbe Francesc Xavier Ciuraneta els comunicà la beatificació del màrtir. Al centre de la foto hi veiem les germanes del beat, la Teresina i la Maria; i a la dreta, el matrimoni d'historiadors Romà Sol i Carme Torres, autors d'aquest treball.

Pensaments de Francesc Castelló

- A cada contrarietat, un somriure.
- No murmurar mai, sinó veure les coses bones. Hi ha tantes meravelles a contemplar en la vida! Mirar el firmament, els ocells, els arbres i les plantes...
- En l'apostolat no us tempti mai ni la cadira còmoda, ni la cosa fàcil. Sigueu gent d'espardenya.
- Si has de corregir algú, fes-ho a soles, amb amor. Digues-li que aquell defecte pot tenir-lo qualsevol, fins i tot jo mateix; però que he pogut alliberar-me'n i he experimentat una gran alegria.
- Les ànimes hem de guanyar-les amb l'esforç i la pregària.

DONATIUS PER AL PROCÉS DE LA CAUSA DE CANONITZACIÓ:
"La Caixa". Número Compte: 2100-0510-14-0100890343

Edita: *Comissió Diocesana Pro Canonització del Beat Francesc Castelló*
C/ del Bisbe , 1 - 25002 Lleida - Tel. 973 26 86 28
Extret d'*Arrels Cristianes*: *Temps de llums i ombres. Temps d'esperança. L'època contemporània. Del segle XIX fins als nostres dies*.
Volum IV. Pagès Editors, 2009.

Presentació

La Comissió Diocesana Pro Canonització del Beat Francesc Castelló, amb molt d'esforç però alhora amb molt goig, ha volgut editar, a mena de separata, el treball intitulat *Francesc Castelló i Aleu, màrtir de Crist.*

Es tracta potser d'una de les darreres aportacions a la història de Lleida que els benvolguts i ara més que mai admirats i enyorats Romà Sol i Carme Torres van preparar per al IV i darrer volum d'*Arrels cristianes. Presència i significació del cristianisme en la història i la societat de Lleida,* que va veure la llum el passat mes d'octubre, de la mà de Pagès Editors.

Aquesta lloable obra que explica els 1.500 anys de la història de l'Església de Lleida, nasqué per iniciativa d'aquest matrimoni d'historiadors i comptà des dels seus inicis amb el suport del bisbe emèrit Francesc Xavier Ciuraneta. El seu objectiu ha estat i és el de donar a conèixer, d'una manera objectiva, la beneficiosa presència del cristianisme en la configuració de la història, la societat, el pensament i els valors dels homes i les dones de Lleida.

I si es tractava de donar a conèixer els valors dels homes i les dones de Lleida, calia fer-ho també donant a conèixer el testimoni de cristians com el jove màrtir Francesc Castelló, que va lliurar la seva vida per Crist i els germans.

La publicació que ara teniu a les mans us ofereix una aproximació biogràfica, senzilla i alhora profunda del nostre màrtir. Està escrita amb un llenguatge planer i entenedor, com era habitual en el Romà i la Carme, i adobada per l'emotivitat i el sentiment que professaven ambdós pel seu "estimat Francisco". Creiem que serà una bona

Fotografia de l'infant Francesc Castelló el dia de la seva Confirmació. Va rebre aquest sagrament a la parròquia de Santa Maria de Cornudella de Montsant, poble natal de la seva mare, l'any 1916. El Beat tenia aleshores poc més de dos anys. En aquells anys era freqüent rebre aquest sagrament de molt petit, abans fins i tot de fer la primera comunió, com fou el cas. En la fotografia veiem l'infant Francesc Castelló amb el vestit que va lluir el dia de la seva Confirmació i que podem contemplar en l'exposició permanent que li ha estat dedicada a l'església de Sant Pere de Lleida.

Foto: Família Castelló Aleu.

Primera Comunió a Juneda. L'any 1924, Francesc Castelló rep la Primera Comunió a la parròquia de la Transfiguració del Senyor de Juneda, on la seva mare Maria Aleu feia de mestra i on morí el 23 de març de 1929.

i eficaç eina per donar a conèixer aquest testimoni de fe i coherència de vida, com ho és el del Beat Francesc.

El Romà i la Carme, des dels seus inicis, van formar part amb altres insignes lleidatans i per damunt de tot cristians, de la Comissió Pro Beatificació de Francesc Castelló, ara de Canonització. Treballaren des de l'anonimat, amb pocs recursos i mitjans, per a aquest fi. Mai no van perdre l'esperança de veure beatificat el màrtir Francesc i van viure amb immensa joia a Roma el moment emocionant quan el recordat papa Joan Pau II l'inscrivia en el catàleg dels beats l'11 de març de l'any 2001. En aquesta fita, és just agrair l'esforç i l'impuls que hi donà el bisbe Francesc Xavier Ciuraneta.

L'edició que teniu a les mans vol ser alhora un homenatge a la figura de Romà Sol i Carme Torres, recentment traspassats. Tots dos s'han lliurat a Lleida amb entusiasme, recercant-la en les seves més profundes arrels i amb una gens dissimulada visió cristiana de la història, que ha inspirat la seva imponent obra bibliogràfica.

Del que diem n'és testimoni aquesta publicació seva, que tenim el goig d'oferir-vos quan estem a punt de celebrar el IX aniversari de la Beatificació de Francesc Castelló.

En un article signat pel Romà i la Carme en el número 24 del *Butlletí de la Comissió Promotora del Procés de Beatificació*, en referir-se al nostre Beat ho fan amb aquestes paraules: "El nom, Francesc Castelló Aleu. La vida, una curta existència de 22 anys viscuda amant el treball i el món; la vida i els homes; tot filtrant en l'amor de Déu. La conseqüència surt sola: els joves poden trobar en ell un model de jove fort i abnegat, caritatiu i generós, optimista i entusiasta per tot el que és bo de cada Déu i els homes."

Que així sia.

Lleida, març de 2010

Mn. Gerard Soler
Vicepostulador de la Causa de Canonització del Beat Francesc Castelló
gerardos@telefonica.net

FRANCESC CASTELLÓ I ALEU, MÀRTIR DE CRIST

Romà Sol
Carme Torres

Nasqué a Alacant el 19 d'abril de 1914 i morí afusellat al cementiri de Lleida el 29 de setembre de 1936, víctima de la persecució religiosa del període. Enmig 22 anys de vivència cristiana, pregària continuada i lliurament al proïsme. Fervent catòlic, tingué una mort exemplar, donant testimoni de la seva fe. Fou beatificat per Joan Pau II l'11 de març del 2001.

Els seus pares foren Francesc de Paula Castelló i Teresa Aleu, i era el tercer de tres germans; la gran, Teresa, i la segona, Maria. La mare havia estudiat magisteri, tenia cura de la casa. El pare era oficial electricista. Eren una família feliç.

Visqueren a Lleida fins a la darreria de 1913, en què el pare rebé una temptadora oferta de treball des d'Alacant i tota la família s'hi traslladà. Com a experimentat electricista participà en l'ampliació de la xarxa elèctrica d'Alacant. Però els camins de Déu no anaven per aquí, i uns mesos després de l'arribada a la capital alacantina —tot just quatre— el pare morí gairebé sobtadament d'una congestió pulmonar. Quan això passa, la mare, Teresa Aleu, i els tres fills se'n torna-

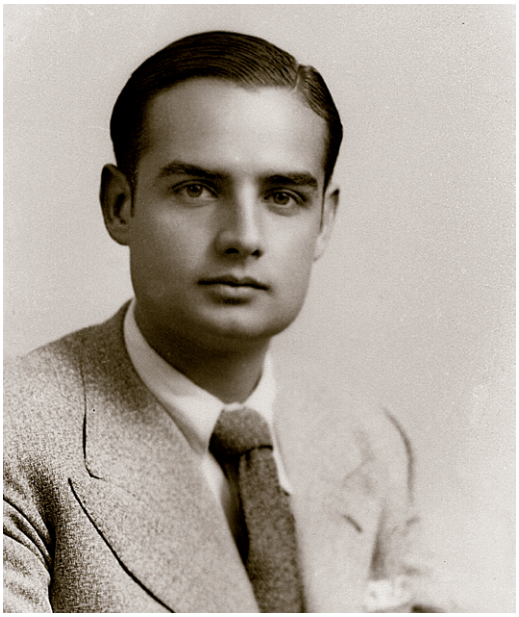

Francesc Castelló i Aleu. Neix a Alacant el 19 d'abril de 1914. Als dotze anys va començar el batxillerat com alumne intern als maristes (Lleida). A l'Institut Químic de Sarrià, dirigit pels pares jesuïtes, va obtenir la llicenciatura en ciències químiques. En 1935 és ja a la ciutat de Lleida, treballant com a enginyer químic a la fàbrica Cros, S. A. Va contribuir a perfeccionar la seva formació la seva assídua assistència i participació activa en els actes de la Congregació Mariana de Lleida i de Barcelona, de l'Acció Catòlica, i en els de la Federació de Joves Cristians —els fejocistes—, una branca d'Acció Catòlica d'Espanya que va acabar sent la seva associació predilecta.
Foto: Família Castelló i Aleu

ren a Lleida. Era una vídua jove, amb gent molt menuda al seu càrrec, la qual havia d'atendre. Calia replantejar la seva vida. Ho féu.

Decidí ingressar al Magisteri i lliurar-se a la tasca de l'ensenyament públic. Es presentà a les primeres oposicions que hi hagué i les guanyà. Des de llavors fou la mestra Teresa Aleu. Primer ocupà plaça en pobles petits, lluny de Lleida (Vilamós, a la Val d'Aran, i Serra d'Almos, a la Ribera d'Ebre) que conegueren la seva vàlua. A la fi, en començar el curs 1923-1924, fou destinada a Juneda, on s'afirmà per sempre més. Morí el 23 de març de 1929 a causa d'una curta malaltia i un medicament inapropiat. Tot el temps en què exercí el magisteri, tingué els tres fills amb ella, als quals veié créixer alhora que els formava amb un savi model educatiu integral.

El temps de Juneda, el petit Francesc féu la Primera Comunió a l'església parroquial, fet que recorda una làpida a la façana del temple, alhora que inicià el període d'internat al col·legi dels germans maristes de Lleida, seguint els estudis de batxillerat. Francesc era llavors un jove intel·ligent molt pietós, devot de l'Eucaristia i de la Verge Maria, amb un tarannà solidari disposat sempre a ajudar el proïsme. Malgrat tot, tenia també un caràcter fort nascut d'un cert orgull de considerar-se superior en determinats aspectes. Era la seva una vida lineal, viscuda intensament, d'avanç en la formació humana i cristiana.

Tot canvià el 1929 amb la mort de la mare. Els tres germans quedaren orfes i la seva vida conegué el més gran sotrac. Què fer? Tots eren encara menors de edat. Ell just havia complert els 15 anys. Fou un moment crucial, decisiu. Res no podia seguir com abans. Llavors esclatà la forta personalitat del Francesc, disposat a assumir el paper d'home de la desgraciada família. "La mare ens ha deixat —digué a les seves germanes— però Maria, la Mare del Cel sempre estarà amb nosaltres", alhora que es proposa deixar els estudis i posar-se a treballar. No calgué. La tia Maria, germana del seu pare, els acollí tots tres en el seu domicili, donant continuïtat a la llar familiar. És el moment que els tres germans passen a viure a Lleida, al pis de la tia al carrer Sant Antoni, cantonada carrer Carmelites. Francesc pogué continuar els seus estudis de batxillerat.

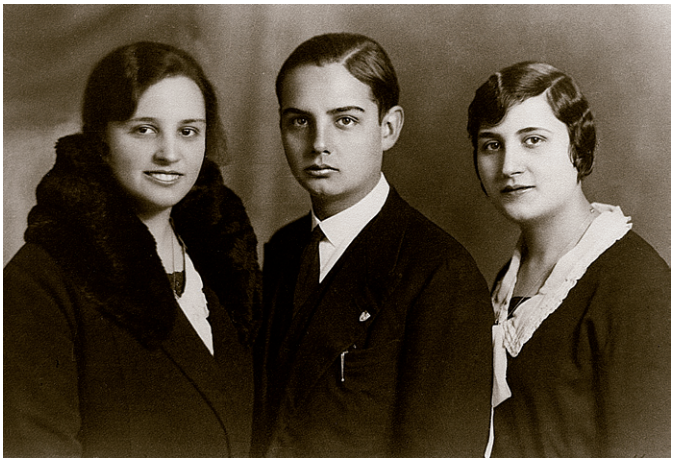

Teresa, Francesc i Maria. El 1929 va morir la mare de Francesc i els tres germans es van quedar orfes. Francesc tot just havia complert els 15 anys. La germana del seu pare els va acollir al seu domicili de Lleida, al carrer de Sant Antoni, cantonada carrer Carmelites. Així, Francesc pogué continuar els estudis de batxillerat.
Foto: Família Castelló i Aleu

Francesc Castelló i Mariona Pelegrí passejant pel carrer Major de Lleida. Es van comprometre formalment el maig del 1936. Mariona era la quarta de set germans d'una família cristiana del Soleràs (Garrigues). Uns mesos després fou condemnat pel tribunal popular, juí que se celebrà a la Paeria. Fou afusellat el 29 de setembre de 1936.

Foto: Família Castelló i Aleu

El moment fou de gran importància per tal com amb les dramàtiques circumstàncies viscudes, el període coincidí per raó d'edat amb el temps en què Francesc hagué de fer tria de camins. Era un estudiant de bo de bo que mostrava una declarada afició per avançar en els coneixements científics, sobretot en el terreny de la física i la química. Seguiria estudis universitaris o deixaria els estudis? L'aspecte econòmic jugaria un gran paper. L'actitud de la tia i el seu suport feren possibles els seus estudis universitaris.

Feia poc —el 1925— que els jesuïtes havien tornat a Lleida, després de la seva expulsió al segle XVIII. Havien obert la casa de Crist Rei i s'havien fet càrrec de l'església de la Sang. Un dels membres de la nova comunitat era el pare Calaf. Aquest tenia relació amb la tia Maria i coneixia la vàlua intel·lectual del Francesc així com la seva fecunda formació integral. Tots dos decidiren que tirés els estudis endavant. El pare Calaf aconseguí per al Francesc una beca en l'Institut Químic de Sarrià, centre universitari dels jesuïtes. Mai ningú no s'ha penedit d'aquest pas endavant, així fou com Francesc es trasllada a Barcelona al Químic de Sarrià, Centre Superior dels jesuïtes.

No tot, però, foren flors i violes. L'adaptació al nou centre docent no fou tan fàcil com preveia, ni en l'aspecte humà ni en l'espiritual. Sofrí una forta crisi, semblava com si l'entramat de la seva formació caigués per terra i es perdés. Un home fou providencial. El jove jesuïta, el pare Galant, que estudiava també en el centre, li donà la mà quan més ho necessitava. Guiat per ell féu exercicis espirituals i en acabar-los la crisi apareixia vençuda i superada. Des de llavors tingué molt clar que una vida projectada en Crist exigia una missa dominical, freqüència de sagraments i una intensa vida espiritual, i que aquesta havia de reflectir-se en tasques d'apostolat, i en el lliurament generós als altres. El camí adient el trobà a la Congregació Mariana de Barcelona, i dins de les obres apostòliques i socials que aquesta desenvolupava en el patronat obrer del barri de la Sagrada Família.

Seguia aleshores un període de normalitat en la vida d'en Francesc, on l'estudi no perjudicà la tasca d'apostolat, ni aquesta no dificultà l'estudi. Un viure sempre avant. Però aviat es produïren avatars polítics que capgiraren la vida del país. En 1931 la corona abdica i es proclamà la república espanyola en un fet que incidí indirectament sobre la vida i els estudis d'en Francesc, per tal com el nou Govern republicà clausurà el 1933 tots els centres docents dels jesuïtes i els foragità del país. Evidentment Francesc hagué de replantejar-se els seus estudis al Químic de Sarrià, però aleshores la llarga mà del pare Galant arribà fins a ell un altre cop, s'havia traslladat a Oviedo a cursar estudis universitaris a la seva ciutat. Suggerí a Francesc que deixés Barcelona i es traslladés a Oviedo per acabar els estudis de facultat. Aquest no s'ho pensa dues vegades. Hi anà tot seguit i així fou com el 1934 obtenia a la Universitat Pública d'Oviedo el títol de llicenciat en ciències químiques. Acabà amb 20 anys els estudis que havia iniciat quan en tenia 16. És un pas transcendent. S'acaben els anys d'estudiant. Es tanca en la seva vida una vivència que fins ara ha omplert de contingut. Des d'aquest moment la vida d'en Francesc transcorrerà en altres paràmetres i abordarà una altra problemàtica.

Així fou com amb el títol a la butxaca tornà a Lleida, s'endinsà immediatament en la vida cultural, social i econòmica de la ciutat. Trobà feina tot seguit i entrà a treballar a la Casa CROS SA com a enginyer químic, recentment instal·lada a Lleida i que esdevingué un indefugible punt de referència a la vida de la ciutat. Fou l'inici del que

Darrera tanda d'exercicis de la Federació de Joves Cristians, al Seminari de Lleida, entre el 9 i el 15 de setembre de 1935. Francesc apareix a la part superior esquerra. Al davant, mossèn Joan Sala, el pare Serrat i el pare Llorens.

hagués pogut estar una vida sadollada de fecundes realitats. Perquè res no hi manqués s'enamorà. Conegué Mariona Pelegrí i li lliurà el seu amor en un compromís formal el maig del 1936. Mariona, com ell l'anomenava, era la quarta de set germans d'una família cristiana del Soleràs (Garrigues) en casa oberta a Lleida. Militava a l'Acció Catòlica i era pietosa, seriosa i de caràcter més aviat retret. El món s'obria per a ell, davant seu, oferint-li un ampli ventall de possibilitats. També en la vida espiritual.

Aquesta trobà tres punts de referència: la vida de pietat, l'acció social i apostòlica i la tasca de caritat. Ha ingressat en la Federació de Joves Cristians de Catalunya i forma part del grup Pleyan de Porta, presidint la secció de pietat. Participa en l'anomenat repàs de la costa al barri del Canyeret impartint ensenyament nocturn als obrers que per raó del seu treball es veuen privats d'acudir a l'escola. I amb el sou que guanya a la Casa CROS atén dificultats econòmiques de companys del treball i són molts els lleidatants que reben el seu ajut.

Passen els dies i tot va bé, però el país viu temps d'angoixa. Una gran tragèdia amenaça l'immediat futur. Esclatà el juliol del 1936. Començà per a en Francesc el dia 1 d'aquest mes de juliol, data que s'incorpora a l'exèrcit, a la guarnició de Lleida, com a soldat de lleva. I després el 19 de juliol, amb la sublevació contra el Govern de la República que suposà l'inici de la guerra civil que s'ha allargassà fins al 1939.

A Lleida, que queda en zona republicana, la insurrecció militar fou vençuda per les forces populars que es feren amb el poder destituint les legitimes autoritats de la Generalitat i de la República, i establiren un règim revolucionari. Fou aquest règim el que inicià tot seguit una aferrissada persecució religiosa que fou llarga en el temps, devastadora amb els béns de l'Església, cruel i sagnant amb les persones, sobretot sacerdots i laics compromesos. Francesc fou una de les seves víctimes.

Fou detingut el dia 21 de juliol i portat a la presó militar de la Seu Vella, llavors feta caserna, i hi estigué fins al 12 de setembre, en què fou traslladat a la presó civil. Durant aquest temps els seus familiars i amics feren nombroses gestions per aconseguir el seu alliberament, però no se'n sortiren. Fins i tot un parent del líder revolucionari li prometé la llibertat a canvi d'un escrit d'apostasia. S'hi negà de forma categòrica i rotunda.

Un cop a la presó civil, hi estigué molt poc, només 15 dies, fins al 29 de setembre, en què fou tret i portat davant del tribunal popular.

El judici se celebrà a la Paeria. En un inici, quan fou acusat de feixista, es defensà. No era veritat, mai milità en cap partit polític. Però després, quan fou acusat de catòlic, ho assumí plenament. "Sí, sóc catòlic", digué. El president del tribunal l'invità a rectificar atesa la gravetat de la manifestació que implicava una condemna a mort. No ho féu, ans al contrari, contestà que si mil vides tingués, totes les oferiria a Crist.

Condemnat a mort, amb altres sis companys, fou retingut en el calabós de la Paeria fins a l'hora de l'execució, que tingué lloc aquella mateixa nit. Fou en aquesta intensa espera que escriví les tres cartes que han donat la volta al món. Una als familiars, una altra a la promesa Mariona Pelegrí, i la tercera al jesuïta pare Galant. Són el testimoni d'una joiosa acceptació del martiri i la premonició de la imminent glòria. Complet el

L'11 de març de 2001 el papa Joan Pau II, a la plaça de Sant Pere del Vaticà, va declarar beat Francesc Castelló. En aquesta imatge el bisbe Francesc Xavier Ciuraneta i les germanes de Francesc Castelló, Teresina i Maria, amb el vicepostulador mossèn Gerard Soler a les dependències del Palau Episcopal.
Foto: Jordi Curcó

temps, ell i els seus sis companys foren conduïts al cementiri de Lleida i afusellats. Hi anaren contents cantant el "Crec en un Déu". Ha passat molt de temps de tot això però la memòria és viva, avui Francesc ha estat elevat als altars, s'ofereix a tothom i sobretot a la joventut com un clar exemple de vivència catòlica del binomi fe-vida viscut en plenitud i fins a les últimes conseqüències.

Els qui conegueren la seva mare Teresa Aleu, deien d'ella que durant l'embaràs demanava a Déu un baró, sant i *guapo*. Li donà el beat Francesc.

Per a un coneixement més aprofundit de la vida d'en Francesc podeu consultar els llibres: *Francesc Castelló Aleu, servent de Déu fins a la mort* del pare Romual Diez, editat per l'Abadia de Montserrat, i *Cantando hacia la muerte* de Jacint Peraire, editat per la BAC. També podeu visitar el museu obert en el temple de Sant Pere Apòstol que en vida fou la seva parròquia.

Puix que tens mirada franca
i ets heroi de la virtut,
Oh Francesc, ànima blanca,
protegeix la joventut

(Tornada dels goigs en lloança
del Beat Francesc Castelló)

A la fosa comuna del cementiri de Lleida, una placa col·locada amb ocasió de la seva beatificació, indica l'indret on reposen les despulles del beat Francesc Castelló, amb les d'altres màrtirs.
Foto: Jordi Curcó

Les tres darreres cartes de Francesc Castelló

A la seva promesa Mariona Pelegrí

"Estimada Mariona:

Les nostres vides s'han ajuntat i Déu ha volgut separar-les. A Ell ofereixo, amb tota la intensitat possible, l'amor que et tinc, el meu amor intens, pur i sincer. Jo sento la teva desgràcia, no la meva. Estigues orgullosa, dos germans i el teu promès. Pobra Mariona.

Em passa una cosa estranya: no puc sentir cap pena per la meva sort. Una alegria interna, intensa, forta m'envaeix tot. Voldria fer-te una carta trista de despedida, però no puc. Tot estic envoltat d'idees alegres com un pressentiment de la Glòria.

Voldria parlar-te del molt que t'hauria estimat, les tendreses que et tenia reservades, del feliços que hauríem sét. Però per a mi tot això és secundari. Tinc de donar un gran pas Una cosa tinc de dir-te: casa't si pots. Jo des del Cel beneiré la teva unió i els teus fills. No vull que ploris, no ho vull. Estigues orgullosa de mi. T'estimo. No tinc temps de res més.

Francesc"

A les seves germanes Teresa i Maria i a la seva tia

"Estimades:

Acaben de llegir-me la pena de mort i mai he estat més tranquil que ara. Tinc la seguretat que aquesta nit estaré amb els meus pares al cel, allí us esperaré a vosaltres. La Providència de Déu ha volgut escollir-me a mi per víctima dels errors i els pecats fets per nosaltres. Jo vaig amb gust i tranquil·litat a la mort. Mai com ara tindré tantes probabilitats de Salvació. Ja s'ha acabat la meva missió en aquesta vida, ofereixo a Déu els sofriments d'aquesta hora. No vull de cap manera que ploreu: és l'únic que us demano. Estic molt content. Us deixo amb pena a vosaltres que tant us estimava, però ofereixo a Déu aquest afecte i tots els lligams que em retindrien a aquest món.

Teresina: sigues valenta! No em ploris! Jo sóc el que he tingut una sort immensa, que no se com agrair a Déu! He cantat l'"amunt que és sols camí d'un dia" amb tota propietat. Perdona les penes i sofriments que t'he causat involuntàriament. Jo sempre t'he estimat molt. No vull que ploris, sents?

Maria: Pobra germaneta meva. Tu també seràs valenta i no et colpirà aquest cop de la vida. Si Déu et dóna fills fes-los-hi un petó de part meva, del seu oncle que els estimarà des del Cel. Al meu cunyat una forta abraçada. D'ell espero que serà la vostra ajuda en aquesta, i sabrà substituir-me.

Tia: En aquest moment sento un agraïment profund per tot el que ha fet V. per nosaltres. Dintre de uns anys ens trobarem en el Cel. Sàpigui gastar-los amb generositat de tota mena. Des del Cel pregarà per V. aquest que tant l'estima.

Doneu records al Bastida, a la senyora Francisqueta, als didos, al Pedro, al Puig, al López, als companys estimats de la Federació que no vull anomenar; a tots els amics digueu-los-hi que moro content i que em recordaré de tots ells a l'altra vida. Als Foles, als oncles de Vallmoll, als del Jardí, al Carlos, als d'Alacant, als de Pravia, als de Sarrià, a tots el meu afecte.

Francesc"

Les tres darreres cartes de Francesc Castelló

Al Pare Román Galán, SJ.

"Querido Padre Galán:

Le escribo estas letras estando condenado a muerte y faltando unas horas para ser fusilado. Estoy tranquilo y contento, muy contento. Espero poder estar en la gloria dentro de poco rato. Renuncio a los lazos y placeres que puede darme el mundo y al cariño de los míos. Doy gracias a Dios porque me da una muerte con muchas probabilidades de salvarme.

Tengo una libreta en la que apuntaba las ideas que se me ocurrían (mis inventos). Haré porque se la manden a usted. Es mi pobre testamento intelectual. Fíjese en el compresor de amoníaco. El Hg puede sustituirse por un líquido cualquiera, en circuito cerrado, las válvulas por válvulas metálicas y la presión por una simple bomba centrífuga con presión.

Le estoy muy agradecido. Rogaré por usted. Recuerdos a los de Pravia.

Francisco Castelló"

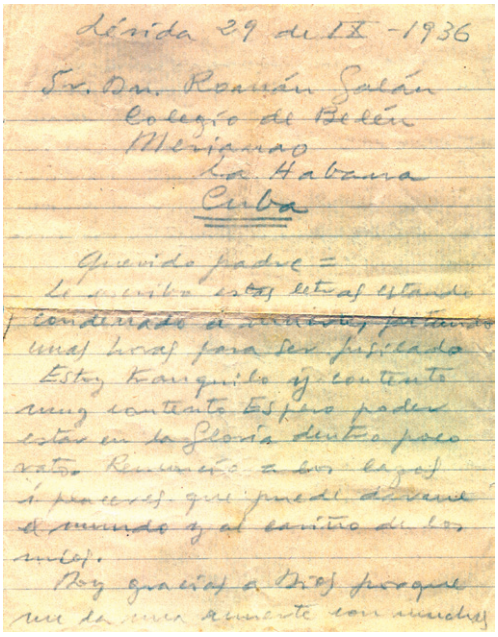

Lérida 29 de IX -1936

Rvdo. Dn. Román Galán
Colegio de Belén
Mariano
La Habana
Cuba

Querido padre =
Le escribo estas letras estando condenado a muerte y faltando unas horas para ser fusilado. Estoy tranquilo y contento muy contento. Espero poder estar en la Gloria dentro poco rato. Renuncio a los lazos y placeres que puede darme el mundo y al cariño de los míos.
Doy gracias a Dios porque me da una muerte con muchas probabilidades de salvarme.
Tengo una libreta en la que apuntaba las ideas que se me ocurrían (mis inventos). Haré por que se la manden a V. Es mi pobre testamento intelectual. Fíjese en el compresor de amoniaco. El Hg puede sustituirse por un líquido cualquiera, en circuito cerrado, las válvulas por válvulas metálicas y la presión por una simple bomba centrífuga con presión.
Le estoy muy agradecido y rogaré por V.
Recuerdos a los de Pravia.
Expedido a las 11 y media de la noche del mismo día
Escrita una hora antes de hacerlo todo

Carta original que el beat va escriure al seu director espiritual el jesuita P. Galán, moments abans del martiri. Les tres cartes originals es conserven a l'Arxiu Capitular de la Catedral de Lleida.

Pagès editors

Comissió Diocesana
Pro Canonització del
Beat Francesc Castelló